

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНИХ
ПРАВОВІДНОСИН**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 31 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Доктринальні проблеми корпоративних правовідносин
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	alla.zelisko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС, 120 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій викладача, що розміщується на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-освітнього-процесу/ Консультації щодо індивідуальних науково-дослідних завдань можуть відбуватися он-лайн шляхом використання Zoom, або листування через Telegram, Viber, e-mail на вибір здобувача відповідно до його індивідуальних побажань і в час, завідомо узгоджений із здобувачем.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система теоретичних та прикладних питань корпоративного права як цивільно-правового інституту, відображених у нормативно-правових актах та наукових джерелах, практика реалізації відповідних норм суб'єктами корпоративних відносин, тенденції розвитку корпоративного права. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1 Загальна доктринальна характеристика корпоративних прав. 2. Проблематика виникнення, здійснення та припинення корпоративних прав. Корпоративне право в якості інституту цивільного права регулює коло суспільних відносин, які виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав. Корпоративне право є одним із тих правових інститутів, виникнення яких зумовлено становленням ринкових відносин в Україні. Необхідність вивчення даної дисципліни є наслідком виникнення значної кількості юридичних осіб, заснованих на приватному капіталі. Важливість вказаних юридичних осіб є безумовною, адже вони виступають засобом реалізації економічних та соціальних інтересів громадян та держави. Належне правове забезпечення діяльності господарських товариств, виробничих та споживчих кооперативів буде мати наслідком підвищення ефективності їх діяльності, що стане правовим інструментом подальшого розвитку ринкової економіки України. Тому вивчення цієї дисципліни має на сьогодні велике значення як для теорії так і для практики. Здобувачі освіти, виконуючи наукові дослідження, повинні бути глибинно та всебічно ознайомлені із передумовами формування інституту корпоративного права в Україні, проблемами доктринального та прикладного характеру щодо застосування норм чинного законодавства у сфері корпоративного права, знаннями концептуальних положень провідних наукових шкіл у сфері корпоративного права, актуальними тенденціями подальшого розвитку корпоративного права в Україні на основі попереднього історичного досвіду та перспектив, сформованих в межах європейського простору. <u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Господарський	

кодекс України, Закон України «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про цінні папери та фондовий ринок», банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав та їх обмежень», «Про фінансовий лізинг», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про страхування» та інші нормативно-правові акти, постанови Пленуму Вищого господарського суду та Пленуму Верховного суду.

Застосування корпоративного законодавства в умовах кризи ринкової економіки є основою ефективного здійснення підприємницької діяльності із використанням конструкції юридичної особи. Відповідно, підготовка юристів – фахівців у сфері корпоративного права є одним із стратегічних напрямів у сфері права на сучасному етапі розвитку суспільства і відповідає його актуальним запитам та потребам.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми корпоративних правовідносин» є формування у здобувачів освіти науково-правового розуміння доктринальних положень корпоративного права, заснованого на базі цивільно-правового мислення; закріплення відповідних юридичних знань та навиків, спрямованих на вирішення конкретних науково-організаційних, дослідницько-інноваційних та прикладних спеціальних завдань у сфері корпоративного права; формування здатності до аналізу існуючих дискусійних теоретичних та прикладних положень сучасного корпоративного права.

Основними цілями вивчення дисципліни «Доктринальні проблеми корпоративних правовідносин» є набуття здобувачами освіти загальних та фахових компетентностей у сфері наукових та прикладних проблем правового регулювання корпоративних відносин; володіння знаннями методологічних проблем корпоративного права, актуальних та перспективних тенденцій вдосконалення регулювання корпоративних відносин; набуття навиків аналізу та узагальнення існуючих наукових напрацювань у спеціальній сфері корпоративного права та формування на його основі власних аргументованих позицій, ідей та висновків.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ІНТЕГРАЛЬНА Здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері корпоративних правовідносин, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення цілісних знань та/або професійної практики.

ЗК1 Здатність до абстрактного та критичного мислення у сфері корпоративних правовідносин.

ЗК3 Здатність до розуміння предметної області корпоративних правовідносин та розуміння професійної діяльності за спеціальністю.

ЗК4 Здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері корпоративного права.

ЗК5 Здатність самостійного визначення, організації та проведення наукових досліджень у сфері корпоративного права, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

ЗК6 Здатність застосування методології та методики дослідницької роботи для створення нових систем утворюючих знань у сфері корпоративного права.

ЗК7 Здатність до поєднання освіти з наукою та практикою шляхом знаходження

інноваційних складових у науковій та освітянській діяльності.

ЗК9 Навички викладання для здобувачів першого та другого освітнього рівня вищої освіти на семінарських та практичних заняттях із дисциплін, пов'язаних із корпоративним правом.

ЗК10 Здатність дотримуватись етики, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності.

Фахові компетентності:

СК1 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері корпоративного права та дотичних до нього міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК2 Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері корпоративних правовідносин, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК5 Здатність демонструвати знання інституційних та функціональних характеристик корпоративного права, доктрини верховенства права, здатність тлумачити та застосовувати норми права, аналізувати світоглядно-методологічні підходи до пізнання державно-правових явищ у сфері корпоративних правовідносин.

СК6 Здатність демонструвати знання базових засад, сучасного стану, тенденцій розвитку наукових досягнень у сфері приватного права.

СК8 Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів у сфері корпоративного права.

СК9 Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність, здатність тлумачити та застосовувати норми права, аналізувати світоглядно-методологічні підходи до пізнання правових явищ у сфері корпоративних правовідносин.

Програмні результати навчання:

ПРН1 Здатність мати системний науковий світогляд у сфері корпоративного права та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу різноманітності та мультикультурності.

ПРН2 Постійно вчитися та опановувати професійними знаннями у сфері корпоративного права.

ПРН3 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень у сфері корпоративного права, наукові та прикладні проблеми правової сфери державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН4 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень тощо), наявні літературні дані у сфері корпоративного права.

ПРН5 Застосовувати наукові знання термінології у сфері корпоративних правовідносин, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати та узагальнювати явища державно-правової дійсності.

ПРН7 Розуміти загальні принципи та методи науки корпоративного права, а також методологію наукових корпоративних досліджень, застосовувати їх у власних наукових дослідженнях в юридичній та у викладацькій практиках.

ПРН8 Розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері корпоративних правовідносин на основі проведеного дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		80		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	081 Право	2	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1. «Загальна доктринальна характеристика корпоративних правовідносин»				
Тема 1. Закономірності розвитку регулювання корпоративних правовідносин в Україні		2	2	10
Тема 2. Поняття та природа корпоративних правовідносин у вітчизняній доктрині		2	2	11
Тема 3. Суб'єкти корпоративних правовідносин: проблеми наукової та практичної ідентифікації		4	4	9
Тема 4. Об'єкти корпоративних правовідносин: проблеми наукової та практичної ідентифікації		4	2	9
Тема 5. Доктринальне тлумачення корпоративних прав в суб'єктивному значенні		2	2	10
Змістовий модуль 2. «Проблематика виникнення, здійснення та припинення корпоративних правовідносин»				
Тема 6. Доктринальні положення стосовно виникнення корпоративних правовідносин		2	2	11
Тема 7. Проблематика здійснення корпоративних прав та обов'язків		2	2	11
Тема 8. Доктринальні концепції сучасної вітчизняної корпоративістики у сфері припинення корпоративних правовідносин		4	2	9
ЗАГ.:		22	18	80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни ґрунтується на положеннях, викладених в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленому в новій редакції Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 1 від 28.01.2020 р. – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/08/polozhennya2020_org_os_proc.pdf Максимальна оцінка за результатами вивчення навчальної дисципліни становить 100 балів. Система оцінювання навчальної дисципліни включає в себе кілька компонент: оцінка за виконання залікової роботи (50 балів); оцінка за семінарські заняття (25 балів); оцінка індивідуальної роботи здобувача освіти науково-дослідницького характеру, самостійної роботи (25 балів).			
Вимоги до	Вивчення дисципліни передбачає виконання здобувачами освіти			

письмової роботи	індивідуальних письмових робіт науково-дослідницького характеру та самостійної роботи. Такі роботи можуть бути безпосередньо чи опосередковано пов'язані із тематикою наукового дослідження здобувачів освіти. Формами індивідуальних письмових робіт можуть бути: есе, рецензії на наукові статті, анотація монографічного дослідження, аналіз чинного законодавства на предмет наукової та прикладної проблематики. Виконання письмових робіт здобувачами освіти повинні відображати їх здатність до аналізу та систематизації існуючих наукових і прикладних напрацювань у межах дисципліни та формування власних висновків дослідницького характеру. Види письмових робіт: Есе (тематика пов'язана із науковим дослідженням здобувача освіти і визначається спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 10 балів. Рецензія на наукові статті (обсяг рецензії становить 1-2 сторінки, тема статті для рецензування визначається спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 5 балів. Анотація монографічного дослідження (обсяг анотації становить 1-2 сторінки, обрання монографії здійснюється спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 5 балів. Аналіз чинного законодавства на предмет наукової та прикладної проблематики (тематика визначається спільно викладачем та здобувачем) – 5 балів. Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 25 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 5, заокруглена до цілого. Опитування здобувачів здійснюється у формі співбесіди, під час якої визначається розуміння здобувачем доктринальних та прикладних питань теми, уміння аналізувати їх та формувати власну аргументовану належним чином позицію.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовою складання заліку є виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом та відпрацювання пропущених семінарських занять. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 50 балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залік проводиться у вигляді підсумкової письмової контрольної роботи (проводиться на останньому семінарському занятті), максимальний бал за яку становить 50 балів. Завдання із підсумкової контрольної роботи передбачає три питання теоретичного характеру та термінологічне завдання. Описові питання оцінюються у 15 балів кожне і термінологічне завдання – у 5 балів. Мінімальна сумарна кількість балів за результатами семінарських занять, індивідуальної науково-дослідницької, самостійної роботи та

	написання підсумкової контрольної роботи для отримання заліку становить 50 балів. Якщо здобувач освіти набрав менше 50 балів, то залік проводиться в усній формі та передбачає усне опитування-співбесіду зі здобувачем на предмет з'ясування опанування ним предмета навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Заліковий білет включає 5 питань по 20 балів кожне. Максимальний бал за залік – 100 балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання здобувачами освіти індивідуальних письмових робіт науково-дослідницького, форми яких розкриті у попередніх розділах. Усі письмові роботи виконуються у термін, визначений викладачем, але не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Також планується виконання здобувачами освіти письмової екзаменаційної роботи як форми підсумкового контролю за результатами вивчення дисципліни. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проєктами не допустимо порушення академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку шляхом виконанням здобувачами освіти індивідуальних завдань, які у письмовій формі надсилаються на електронну пошту викладача. Більша частина навчального часу спрямована на самостійну роботу здобувача. Практичні завдання по навчальній дисципліні обговорюються з аспірантом та корегуються для кожного аспіранта окремо у відповідності до тематики його наукового дослідження.	
8. Рекомендована література	
1. Зеліско А.В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 445 с. 2. Корпоративне право України: підручник / [В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва]; за заг. ред. В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с. 3. Кравчук В. М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. К.: Істина, 2008. 720 с. 4. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В.А., Гербет Анджей, Ковалишин О.Р. [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с. 5. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В.А., Ковалишин О.Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с. 6. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики : монографія; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої; Нац. акад. правових наук України, Науково-дослід. ін-т приват. права і підприємств ім. акад. Ф. Г. Бурчака, Лабораторія проблем корпорат. Права ; ДВНЗ «Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника», Навчально-наук. юрид. ін-т. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2017. 612 с. 7. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права:	

монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ДП «Юридичне видавництво «Аста», 2004. 328 с.

8. Крупка Ю.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про господарські товариства». К.: Юрінком Інтер, 2008. 272 с.

9. Махінчук В.М. Зняття корпоративної вуалі: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 165 с.

10. Саракун І.Б. Здійснення корпоративних прав учасниками (засновниками) господарських товариств (цивільно-правовий аспект): монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва АПрН України, 2009. 156 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються аспіранту в електронній формі до початку семестру.

Викладач _____ проф. А.В. Зеліско